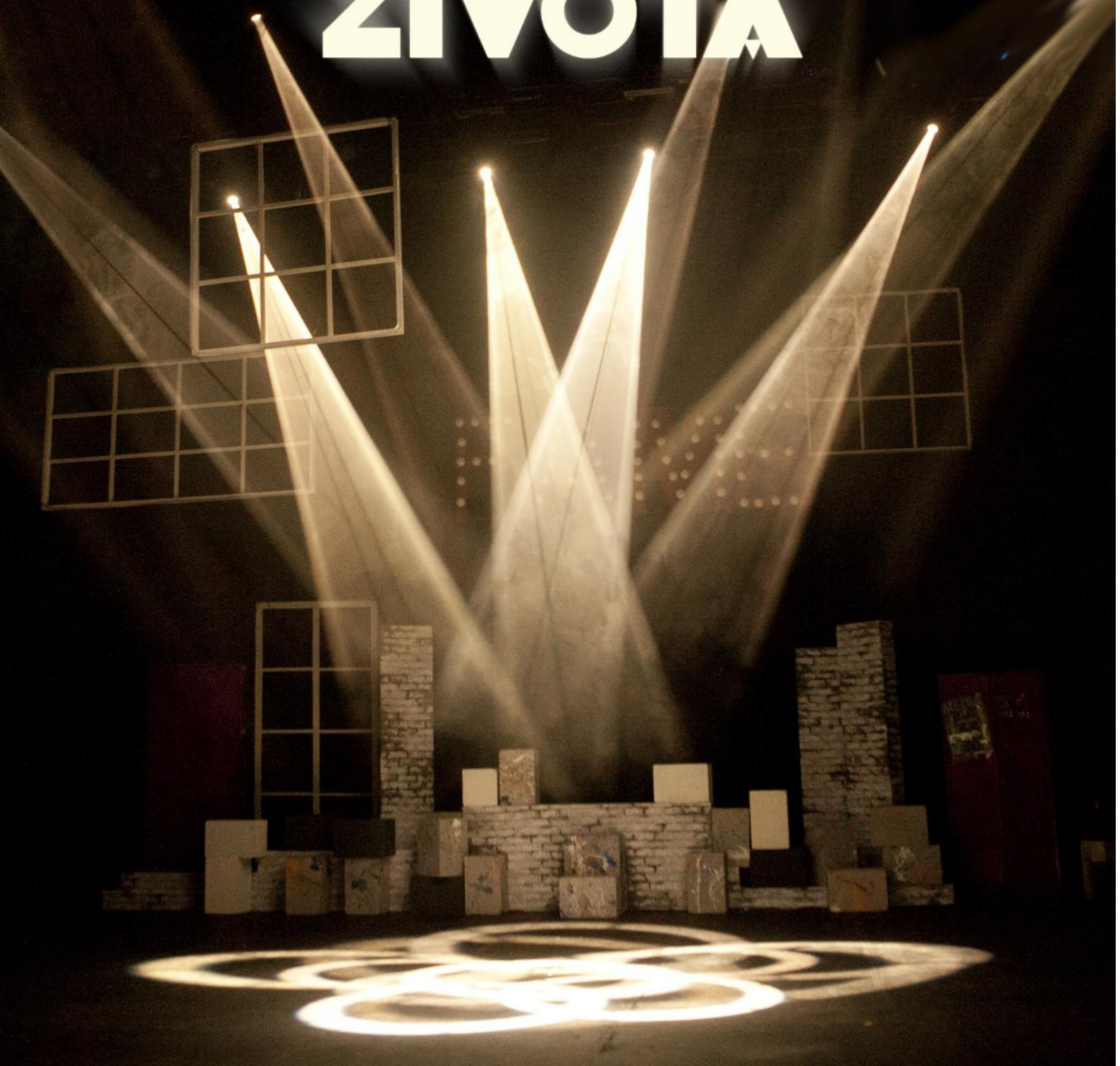

TOMÁŠ BENÍK
NA DOSKÁCH
ŽIVOTA

NA DOSKÁCH ŽIVOTA
TOMÁŠ BENÍK

*„Sme divadlom tomuto svetu - hrajme tak, nech sa publikum
nenudí.“*

Pavel Kosorin

Venované rodine

OBSAH

PÁR SLOV K TOMUTO ĎALŠIEMU NETRADIČNÉMU POČINU...	6
NA DLANI NEZÁLEŽÍ	8
PRVÉ DEJSTVO	10
DRUHÉ DEJSTVO	32
SMRŤ BOHATÉHO CHUDÁKA	54
OSOBY	55
PRVÉ DEJSTVO	57
DRUHÉ DEJSTVO	130
BYT	224
PRVÉ DEJSTVO	226
DRUHÉ DEJSTVO	249
O AUTOROVI	275
COPYRIGHT	277

Pár slov k tomuto ďalšiemu netradičnému počinu...

Čím dlhšie na tomto svete žijem, tým mám väčší pocit, akoby sme žili v neustálom divadle. A vlastne prečo nie? Prečo by svet nemohol byť jedným obrovským experimentálnym divadlom a všetky živé tvory jeho hercami? Zároveň tí istí herci by vlastne logicky boli sami sebe divákmi. A ako je vidieť, v takomto predstavení sa môže stať hocičo hocikedy. Takže v konečnom dôsledku sme hercami a divákmi zatiaľ v najlepšej divadelnej hre vo vesmíre. Scenár, réžiu a dramaturgiu tohto obrovského a zatiaľ sa nekončiaceho predstavenia vykonáva... V tomto bode si musí každý odpovedať sám. Ale ak je to naozaj niekto „tam hore“, je zároveň aj umeleckým kritikom. Kritiku vykonáva pred každým hercom, ktorému práve v predstavení už nadobro skončila úloha a s ňou aj umelecká zmluva v samotnom divadle. A podľa kritiky sa určí, akú odmenu dotýčný dostane. Alebo je všetko predsa len inak? Ktovie...

Keďže sa budeme teda držať v názore, že život je jedno veľké a nekonečné predstavenie, na doskách ktorého sa práve nachádzame, sú aj nasledujúce tri príbehy napísané formou scenára. Možnože takýmto spôsobom sú napísané aj naše osudy. A možno nie. Ktovie... A keďže sa v deji môže kedykoľvek stať hocičo, nemalo by prekvapiť, ak sa v príbehoch budú riešiť problémy so stratou zamestnania, problémy začínajúceho ducha, odhaľujúceho problémy vo svojom dome a príčiny svojej smrti, či problémy pomaly sa rozpadajúcej rodiny, ktorú môže zachrániť len „zásah zhora“.

Ešte krátko ku Smrti bohatého chudáka. Túto divadelnú hru som napísal ako prvú vo svojom živote. Je to paródia na moju detektívku s názvom Smrť chudobného boháča.

V knihe s názvom Štyri malé zastavenia veľkej vojny sme videli, ako by mohli vyzeráť osudy ľudí, ak by celosvetový vojnový konflikt vypukol v súčasnosti. Teraz sa pozrieme na osudy „obyčajných“ ľudí v „obyčajnom“ živote. Tie môžu byť veselé aj

smutné, no na rozdiel od spomínanej knihy môžu skončiť s vysokou pravdepodobnosťou šťastne. A tak by to malo byť vždy...

Pekný čitateľský zážitok praje

Tomáš Beník

NA DLANI NEZÁLEŽÍ

OSOBY

JARO

ELENA

(Jarova žena)

TIBOR

(Jarov kolega)

KREMnickÝ

(Jarov nadriadený)

EDUARDO

(mužský hlas z televízie)

LAURA

(ženský hlas z televízie)

PRVÉ DEJSTVO

PRVÝ OBRAZ

1. výstup

(Elena, Laura, Eduardo)

Elena vysáva za pohovkou. Potom vypne vysávač a začne napravovať vankúše na pohovke. Pozrie sa na ovládač na pohovke a na svoje hodinky. Rýchlo schytí ovládač a zapne televízor. Z televízora sa ozve napínavá gitarová španielska hudba.

ELENA (*uľavene*): Ešte šťastie, že tú telenovelu zapnem vždy až po vete „v predchádzajúcej časti ste videli...“ Aspoň sa mi to vždy krásne začne ako nová kapitola.

Hudba ešte viac zväžnie. Elena sa s napätým pohľadom usadí na pohovku.

EDUARDO: Milujem ťa s celého svojho srdca.

ELENA (*nahnevane*): A čo Anna?

LAURA (*plačlivo*): A čo Anna?

EDUARDO (*vážne*): Annu som nikdy nemiloval.

ELENA: No to určite! My sme včera videli, ako si ju v posteli nemiloval!

Teda Laura nie, ale ja a...

LAURA (*krikom*): Neklam! Videla som ťa!

ELENA (*napäto a prekvapene*): Ako si ich mohla vidieť?

EDUARDO: Ako si nás mohla vidieť? Ved' si bola v Brazílií!

ELENA: No? Presne!

Nabehne reklamná zvučka.

ELENA (*nahnevane*): Ale no tak! Vždy v tom najlepšom!

Pozrie sa doprava. Začúje kroky. Zbožne sa pozrie do stropu.

ELENA: Ešte toto mi chýbalo!

Nahnevane zhasne televízor a vráti sa k naprávaniu vankúšov na pohovke.

2. výstup

(Elena, Jaro)

Do miestnosti vojde Jaro. Zloží si čierne okuliare z očí a zavesí ich na čierne tričko. Potom sa poškrabká na krku nad striebornou reťazou. V tvári vyzerá smutne. Elena napravuje vankúš a stojí chrtom od Jara.

JARO: Ahoj, Elenka.

ELENA (*nezáživne*): No nazdar, ty...

Prudko sa zarazí, narovná sa a otočí na Jara.

ELENA: Čo sa deje?

JARO: Čo by sa malo diať? Vždy sa niečo deje, nie?

ELENA: To možno. Ale teraz sa deje niečo veľmi vážne. *(krikom)* Však?

Jaro od strachu cívne.

JARO: Ale stále si mi nepovedala, ako vieš, že sa niečo veľmi vážne, ako
vravíš, deje?

ELENA: Ale deje sa niečo vážne. v...

Jaro si zapchá uši.

ELENA: Však?

JARO: Vyčítal som z pier, že si sa už opýtala. Áno, deje sa niečo veľmi
vážne. Tak ako si na to prišla?

ELENA: Ach, ty starý sklerotik! Pozdravil si ma inak.

JARO *(zamyslene)*: Ako inak?

ELENA: Kedy si ma naposledy pozdravil slovami „Ahoj, Elenka?“

JARO: Vždy, keď sa dialo niečo vážne.

ELENA: Presne!

JARO: Čo presne?

ELENA: No vidím, že si opäť ťažko pracoval a že ti to myslí hlboko pod
normálom...

JARO *(urazene)*: No dovol'!

ELENA: Ani ten normál nie je nič moc...

Jaro skríži ruky a urazene sa pozrie inam.

ELENA: Tak radšej vyklop, čo sa deje!

JARO: Radšej sa posaďme!

ELENA: No to dobre začína...

Prídu k pohovke.

JARO: Tak si sadni!

ELENA: Tak hovor!

JARO: Sadni si! Lebo ťa to porazí!

ELENA: Ale no tak! Keď som prežila poslednú návštevu tvojej svokry, tak prežijem...

JARO: Vyhodili ma z práce!

Elena sa zarazí, s otvorenými ústami a vypúlenými očami sa pozrie na Jara. Pomaly sadne na pohovku. Jaro sa tiež usadí.

JARO: No vidíš! Som ti to hovoril.

ELENA: Eeee?

JARO: Ešte párkrát takto treskneš na tú pohovku a skončíme všetci na zemi!
Si nemysli, že teraz budem kupovať novú...

ELENA: Tak teba vyhodili z práce?

Jaro sa usadí a zosmutnie.

JARO: Je to tak.

ELENA: A prečo? Nebol si snáď najlepším zamestnancom spoločnosti?

JARO: To hej.

ELENA (*skleslo*): Ja už ničomu nerozumiem.

JARO: Chcel som zvýšiť plat.

ELENA: No konečne si sa odhodlal... (*pauza*) No počkaj! Kvôli tomu ťa vyhodili?

JARO: Čiastočne.

ELENA: Tak ako to teda bolo?

JARO: Pohádal som sa so šéfom.

ELENA: A preto ťa vyhodil? Lebo si zvýšil naňho hlas?

JARO: No... *(pauza)* Aj...

ELENA: Čo aj? Nevieš to povedať normálne?

JARO: Nezostalo len u slov...

Elena prekvapene vypúli oči.

ELENA: Ty debil! Musel si mu hneď struhnúť?

JARO: Nebolo to len jedno struhnutie...

ELENA: Preboha! Snáď si ho...

JARO: Ale nie. Leží teraz v nemocnici. Len také drobné zranenia. Otrás mozgu, vyrazené zuby, zlomená ruka...

ELENA: Ty si ale somár! To musíš byť vždy taký prudký?

JARO: On si začal! Ja som sa len bránil.

ELENA: Bože môj! Čo som komu urobila? Mať za muža takého agresívneho človeka!

JARO: Súd *(pauza)* bude o týždeň. *(odvráti sa)*

ELENA: Tak teba ešte aj zavrú do basy? Tak ti treba, keď si sprostý! Ale čo ja? Krehká žena? *(rozplače sa)*

JARO: Ale neplač! Mňa nezavrú! Bola to jasná sebaobrana!

Elena prestane plakať.

ELENA (*ironicky*): No to mi odľahlo.

JARO: Prečo? Ty snáď nie si šťastná, že ma nezavrú?

ELENA: Lepšie byť v tvojom prípade v base, než nezamestnaný. Čo budeme robiť?

JARO: Nájdem si inú prácu.

ELENA: A akú? Celý život si pracoval v tých твоjich bezpečnostných zložkách. Kde sa chceš s takými skúsenosťami uplatniť? V bankovníctve?

JARO: Tak banku som ešte neprepadol, ale môžem to skúsiť! Všetko je po prvé.

Elena si pleskne dlaňou do čela.

ELENA: Mamička moja mi dobre vraveli, aby som si ťa nebrala. Dobre mi hovorili, aby som si našla muža takého, ktorý uživí seba aj mňa!

JARO: Prosím ťa, prestaň už! Je to trápne.

ELENA (*vážnym hlasom*): Pôjdem do práce.

Jarovi zabehne slina. Začne sa dusiť. Rukou ukazuje Elene, aby ho pobúchala po chrbte. Elena ho tak buchne, že Jaro spadne z pohovky na zem.

JARO: Si sa zbláznila! Skoro si ma zabila!

ELENA: Padavka...

Jaro vstáva z podlahy a sadá si na pohovku.

JARO: Sa vyhýbaš povolaniu. Mala si robiť zápasníčku, a nie ženu v domácnosti!

ELENA: Ja som robila sekretárku.

JARO: Jaj! A kde zoženieš také miesto. Tam sa hrabú všetky ženy. A vieš, aké berú. Pekné, mladé, milé...

ELENA (*s úsmevom*): A nespĺňam snád' tieto kritériá?

Jaro sa rozosmeje, no keď sa naňho Elena nahnevane pozrie, predvádza kašeľ.

JARO: Ale áno. Splíňaš.

ELENA: No vidíš.

JARO (*tichšie a ironicky*): Keď si šéf zabudne okuliare.

ELENA: Hovoriš niečo?

JARO: Ale nič. Len teraz rozmýšľam, či náhodou náš šéf nehľadal sekretárku, lebo tá jeho súčasná musela na materskú.

ELENA (*zaujato*): Skutočne?

JARO: Je zaujímavé, že napriek tomu, koľko času spolu pracovne (*smiech*) strávili, má ta baba decko s iným.

ELENA: Asi si dával pozor a bol pokojnejší. A nie ako ty. Hneď ho musíš dokaličiť...

JARO: Ale veď si začal! Keď som naňho zjačal...

ELENA: To je tvoj problém! Radšej mi skús zistiť, čo s tým flekom!

JARO: A ako, keď tam nepracujem?

ELENA: A čo ten tvoj kamoš? Ako sa volal...

JARO: Myslíš Tibora? Keď sem príde, tak sa ho môžeš opýtať.

ELENA: A kedy by tak mohol prísť?

JARO: No...

V dialke je počut' kroky.

JARO: Ved' aj hned'.

3. výstup

(Jaro, Elena, Tibor)

Tibor vojde do miestnosti.

JARO: My o Tiborovi a Tibor za rohom.

ELENA: A nehovorí sa to inak?

JARO: To je to isté.

TIBOR: Ahojte, rodinka! Ako sa máte?

JARO: Zle.

TIBOR: Nepýtam sa na jednotlivcov, ale na celok. Tak ako?

ELENA: Ujde to.

TIBOR: Keď hovoríte...

Tibor sa rozvalí na pohovku.

JARO: Nechceš si sadnúť?

TIBOR: Ved' už sedím! Tak čo sa pýtaš?

JARO: Ale nič.

TIBOR: Bol som v nemocnici. Šéfa majú zajtra pustiť.

JARO: A čo Peter?

TIBOR: Ved' už ti to stokrát hovorili! Zaútočil on. Tak čo? Ničoho sa hlavne neboj a hovor to, čo ti povedia, aby si hovoril!

JARO: A to je čo?

TIBOR: Ved' ti to povie Peter pred súdom.

JARO: Len aby. Radšej mu to pripomeň!

TIBOR: Ty si ale blbec! Ved' ťa obhajuje! Tak načo mu to mám pripomínať!

Nastalo ticho. Každý sa pozerá iným smerom.

TIBOR: A čo pozeráte?

JARO: Tmu v televízore! Jediný program, ktorý je na tej našej kábllovke zadarmo...

TIBOR: Nuda... A čo ste pozerali predtým?

JARO: Hokej.

TIBOR: Dnes nehrajú.

ELENA: Laurin sen.

TIBOR (*usmiato*): Vážne?

Jaro si schová oči do dlane.

TIBOR: A ako zistila Laura, že ju Eduardo podviedol?

Jaro sa naňho prekvapene pozrie.

ELENA: Neviem. Musela som vypnúť televízor, lebo prišiel Jaro.

TIBOR: (*pozrie sa na Jara*): Aha. Škoda.

ELENA: Počúvaj, Tibor!

TIBOR: Čo?

ELENA: Nehľadáte sekretárku?

TIBOR: Odkiaľ to vieš?

JARO: Odo mňa.

TIBOR: Tiež by si mohol niekedy aj držať jazyk za zubami. *(na Elenu)*
Hľadáme sekretárku, no mala to byť priamo ponuka priamo pre jednu konkrétnu osobu, ale keď už to vie celý okres... Príď zajtra priamo do firmy! Poviem šéfovi, že už máme aspoň náhradu za sekretárku, keď nie za najlepšieho vymáhača...

Jaro sa na Tibora nahnevane pozrie a zacerí zubami. Tibor urobí to isté.

TIBOR: Radšej pôjdem.

Tibor vstane a odchádza.

ELENA: Počkaj! Kedy mám prísť do práce? A čo ste vlastne za firmu?

JARO: Akoby si to nevedela.

Elena sa rozbehne za odchádzajúcim Tiborom.

TIBOR: Sme firma zaoberajúca sa vymáhaním mimosúdnych pohľadávok.
Čo ti to Jaro nikdy nevysvetlil?

ELENA: On mi to vysvetlil tak, akoby ste boli nejakí mafiánski výpalníci,
alebo čo...

Tibor a Elena sa zasmejú a odchádzajú. Jaro sa ironicky pousmeje a lenivo mávne rukou.

4. výstup

(Jaro, Laura, Eduardo)

Jaro nahnevane pustí televízor. Ozve sa napínavá gitarová hudba.

EDUARDO: Tak mi už konečne povedz, odkiaľ vieš, že som ťa podviedol!

LAURA: A podviedol si ma?

EDUARDO: Už to nemá cenu zamlčovať. Je to pravda!

Hudba sa zdramatizuje. Jaro napäto čaká.

LAURA: Teraz, keď si sa mi priznal, ti konečne poviem, ako to viem.

EDUARDO: Tak ako?

JARO: Tak ako, dočerta?!

Pesnička ukončí telenovelu. Jaro sa neveriacky pozerá na obrazovku.

JARO: Tisícstopäťdesiata časť?! Keby človek vynechal nejaké časti, ani si nejaký významný zvrät v deji nevšimne. *(mávnú rukou)* Je to len strata času... *(pauza)* Kedy bude ďalšia časť? *(stlačí tlačidlo na ovládači)*

Zajtra o tretej poobede? Ale to ešte budem... *(pauza)* Nebudem.

Povzdychne si.